

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ	ปัญหาและอุปสรรคของการจัดตั้งและส่งเสริม สหกรณ์การเกษตรในพื้นที่จังหวัดตาก
ผู้เขียน	นางสาวปิ่นมณี อินตะ
ปริญญา	รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การเมืองและการปกครอง)
อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ	รองศาสตราจารย์ วัฒนสวรรค์ เจริญเมือง

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา เพื่อศึกษาโครงสร้าง บทบาท อำนาจหน้าที่ และการ นำแนวนโยบายของ กรมส่งเสริมสหกรณ์ ไปปฏิบัติของสำนักงานสหกรณ์จังหวัดตาก รวมทั้งเพื่อ ศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการจัดตั้งและส่งเสริมสหกรณ์การเกษตรในพื้นที่จังหวัดตาก โดยงานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ ข้อมูลที่ได้จากเอกสารและจากการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายแบบเจาะจง คือ ข้าราชการสำนักงานสหกรณ์จังหวัดตาก ที่เป็นเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ จากการสัมภาษณ์ ข้าราชการ ตำแหน่งนักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการ 6 คน ตำแหน่งเจ้าพนักงานธุรการอาวุโส 1 คน ตำแหน่งเจ้าพนักงานส่งเสริมสหกรณ์ชำนาญงาน 2 คน ตำแหน่งนักวิชาการสหกรณ์ปฏิบัติการ 11 คน รวมทั้งสิ้น 21 คน โดยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structural Interview)

ผลการศึกษาพบว่า (1) สำนักงานสหกรณ์จังหวัดตาก มีลักษณะกรอบภารกิจเฉพาะของหน่วยงาน คือ การแนะนำส่งเสริมสหกรณ์ภายใต้กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของกระทรวงเกษตรกรรมและสหกรณ์ จึงส่งผลให้ บทบาท อำนาจหน้าที่ การปฏิบัติงานมีข้อจำกัด ไม่กว้างขวางเหมือนหน่วยงานอื่นในกระทรวงเดียวกัน

(2) การนำนโยบายจัดตั้งและส่งเสริมสหกรณ์การเกษตร ของกรมส่งเสริมสหกรณ์ เกี่ยวกับการจัดตั้งและส่งเสริมสหกรณ์การเกษตร ไปปฏิบัติของสำนักงานสหกรณ์จังหวัดตากนั้น ขาดเป้าหมายและทิศทางที่ชัดเจนเห็นได้จากที่ผ่านมาในช่วงแรก ๆ การจัดตั้งและส่งเสริมสหกรณ์การเกษตร มีเป้าหมายชัดเจน แน่นนอน คือ เพื่อลดปัญหาหนี้สินและการสูญเสียกรรมสิทธิ์ในที่ดินของเกษตรกร แต่ภายหลัง มีการพิจารณาจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นการจัดตั้งที่เน้นปริมาณมากกว่าคุณภาพ จึงทำให้ สหกรณ์การเกษตรบางส่วนในพื้นที่จังหวัดตาก ขาดความชัดเจนในภารกิจ และเกษตรกรเกิดความเข้าใจว่าสหกรณ์การเกษตรเป็นหน่วยงานของรัฐที่สงเคราะห์ทางการเงิน เกษตรกรจึงรอแต่จะได้รับความช่วยเหลือจากภาค รัฐ ไม่สามารถพึ่งตนเองได้ และการนำนโยบายไปปฏิบัติของกรมส่งเสริมสหกรณ์ยังคงเน้น จากบนลงล่าง จึงทำให้ผลการนำนโยบายไปปฏิบัติไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร

(3) หลังจากการปฏิรูประบบราชการ พ.ศ. 2545 กรมส่งเสริมสหกรณ์มีการปรับโครงสร้าง และภารกิจทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เกิดการยุบเลิกสหกรณ์อำเภอ ส่งผลให้สำนักงานสหกรณ์จังหวัดตากมีอัตรากำลังที่ลดลง ไม่สอดคล้องกับปริมาณงาน มีข้อจำกัดในด้านปฏิบัติการ ทำให้ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ลดลง นอกจากนี้การจัดตั้งและส่งเสริมสหกรณ์การเกษตรในพื้นที่จังหวัดตากเป็นไปตามนโยบาย แผน งาน และงบประมาณจากกรมส่งเสริมสหกรณ์ การจัดตั้งไม่ได้เกิดจาก จิตสำนึก ของการรวมกลุ่มของเกษตรกร ทำให้เกษตรกรขาดความเข้าใจต่อหลักการสหกรณ์ อีกทั้งยังไม่ก่อให้เกิดการพึ่งตนเองอย่างแท้จริง ส่วนการบูรณาการทำงานด้านการจัดตั้งและส่งเสริมสหกรณ์การเกษตรร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ ภายในจังหวัดมีน้อย ด้านบุคลากรเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ส่วนใหญ่เป็นข้าราชการบรรจุใหม่ ขาดทักษะและความเชี่ยวชาญในการแนะนำส่งเสริม การจัดตั้งและส่งเสริมสหกรณ์การเกษตร ในด้านงบประมาณที่ได้รับจัดสรรจากกรมส่งเสริมสหกรณ์ ไม่สัมพันธ์กับปริมาณงานทำให้ประสิทธิภาพการบริหารงาน การส่งเสริมสหกรณ์ของสำนักงานสหกรณ์จังหวัดตากลดลง ปัญหาเหล่านี้สะท้อนให้เห็นการปฏิรูประบบราชการไทย และแนวทางในการนำ นโยบายของรัฐ ไปปฏิบัติส่งผลทำให้หน่วยงานราชการในส่วนภูมิภาค มีข้อจำกัดในการปฏิบัติงาน เมื่อประกอบกับปัญหาอื่นๆ ซึ่งมีลักษณะเฉพาะของหน่วยงาน จึงทำให้เป็นปัญหาและอุปสรรคในการจัดตั้งและส่งเสริมสหกรณ์การเกษตร และประโยชน์สูงสุดที่ควรจะได้แก่เกษตรกรและประชาชนนั้นลดลง

Independent Study Title	Problems and Obstacles of The Establishment and Promotion of the Agricultural Cooperatives in Tak Province
Author	Miss Pinmanee Inta
Degree	Master of Arts (Political Science)
Independent Study Advisor	Assoc. Prof. Dr. Tanet Charoenmuang

Abstract

This study was aimed to the study of structure, role, authorization and the policy application of the Agricultural Cooperative Promotion Department done by the Agricultural cooperative office of Tak province, and also to study the problems and obstacles found from establishing and promoting the agricultural cooperatives in Tak province. The study was the qualitative research. The data were collected from documents and the interviews of the specified target group composed of one senior officer of the agricultural cooperative office, 6 cooperative promotion educative experts, 1 senior clerk, 2 cooperative promotion expert officers and 11 agricultural co-operative promotion educative operators. The group was consisted of 21 people in total. The interview was done through the structural interview.

The result of the study showed that (1) The Agricultural Cooperative Promotion Office of Tak province had its own specific mission framework, the is giving and advice on agricultural Cooperative Promotion determined by it's role and authorization have limitations. This condition had limited the structure, the role and the authorization of working operation to remain within the area of advocating on the cooperative promotion which was not as extensive as other units under the Ministry of Agriculture and Cooperatives.

(2) The policy implementation of the policy establishing and promoting of agricultural cooperatives done by the Cooperative Office in Tak province a lacked precise targets and

direction. This could be seen from the results of the early stages of implementation. Earlier the establishing and promoting of agricultural co-operatives had specific target which was to reduce famess debt and the loss of land ownership. However, soon after the National Economic and Social Development Plan, which emphasized on the quantity of establishing rather than on the quality, lacked clear understanding of the mission . Farmers give perceived the agricultural co-operatives as a state unit to financial aids. The Farmers waited for the government assistance and, therefore, could not be self-reliant. Moreover, because the policy implementation of the Cooperative Promotion Department had emphasized on the top-down method. had not been much successful.

(3) After the reform of The civil servant administration in the year 2002, the Agricultural Cooperative Promotion Department had adjusted the structure and mission at both central and regional levels. The district cooperatives were terminated and caused the decrease of manpower of the provincial unit. This led to more workload and in efficiency in addition, the establishment and the promotion of agricultural co-operatives in Tak area was done according to the set policy, plan and budget from the Cooperatives Promotion Department, not from the conciousues of farmers lacked of cooperatives principle understanding and self-reliance could not be achieved. Furthermore, the integration between the implementation and promotion of agricultural cooperatives and other provincial state units was minimal. Most of the were newly appointed and lacked of skills and expertise to give advice. On establishing and promoting of agricultural cooperatives. The budget was not relevant to the workload, causing the decrease in administrative efficiency of Tak's Cooperative Office. These problems reflected limitation the in the reform of Thai civil servant system and application of the government's policy at regional level. Combined with other problems and obstacles from the particularity of that unit, the establishing and promoting of the agricultural cooperatives had been problematic lesser and the optimum benefit for farmers and people in general.